

**ESPOO
ESBO**

Ulkomaalaistaustaisen nuoren psykkisen tuen asiakaspolku:

Työryhmässä mukana: Nupoli, Tyttöjen Talo, Ohjaamo, Opiskelija- ja kouluterveydenhuolto, Vamos, Oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut, Maahanmuuttaja palvelut, Aikuissosiaalityö, sotetin järjestökoordinaattori, Lapsiperheiden sosiaalityö

ESPOO
ESBO

Nostoja Kouluterveyskyselystä 2017 - kiusaaminen ja yksinäisyys

- Valtakunnallisesti:
  - Ulkomaista syntyperää olevat nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä. Ryhmän sisältä löytyy **merkittäviä hyvinvointieroja mm. poikien ja tyttöjen väliltä.**
  - Ulkomaista syntyperää olevat, ulkomailla syntyneet nuoret elävät muita nuoria useammin turvattomassa kasvuympäristössä. He kokevat enemmän **toistuvaa koulukiusaamista ja fyysistä väkivaltaa**. Noin kolmannes on kokenut **syrjivää kiusaamista**.
  - Lähes kolmannes ulkomailla syntyneistä, ulkomaista syntyperää olevista pojista ja viidennes tytöistä on **ilman läheistä ystävää**.

Lähde: [Ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvointi kouluterveyskyselyssä 2017](#)

ESPOO
ESBO

Essoossa

- **Kiusaamisen kokemukset** ovat selvästi yleisempiä ulkomaalaistaustaisilla. Joka viides ulkomaista syntyperää oleva, ulkomailla syntynyt poika kokee koulukiusaamista viikoittain. Ihonvärin tai kielen vuoksi kiusaamista koulussa tai vapaa-ajalla on kokenut lähes 40 % ulkomaista syntyperää olevista ulkomailla syntyneistä nuorista.
- **Yksinäisyyden kokemukset** ovat selvästi yleisempiä ulkomaalaistaustaisilla. Joka viides ulkomaista syntyperää oleva, ulkomailla syntynyt nuori tuntee itsensä yksinäiseksi. Joka kolmannella ulkomaista syntyperää olevalla, ulkomailla syntyneellä pojalla ei ole yhtään läheistä ystävää.
- Keskusteluvaikeudet vanhempien kanssa ovat yleisempiä ulkomaalaistaustaisilla nuorilla. Lähes joka neljännellä ulkomaista syntyperää olevalla ulkomailla syntyneellä pojalla on keskusteluvaikeuksia vanhempiensa kanssa.

Essoossa ulkomaalaistaustaiset nuoret ovat
kuitenkin aliedustettuina nuorten
mielenterveyspalveluissa

ESPOO
ESBO

Mitä tähän mennessä on tehty?

- Kaksi työpajaa takana joissa kehittämistyön keskiöön nousee asiakastyötä tekevien osaamisen ja kokemuksen perusteella seuraavat teemat:

① KIELI JA KULTTUURI

- Tiedon tarve asiakkaalla ja palvelussa
- Tulkin käyttäminen
- Sanallistaminen (esim. oireet?)
- Luottamuksen rakentaminen ja motivaatio
- Toiminnalliset menetelmät

② JÄYKÄT RAKENTEET

- Palvelujärjestelmän selkeys
- Käynnistävät käytännöt "Mulla ei ole tapaan"
- Potenssien toimiminen
- Tiedon kulkeutumisen ongelmat eri palveluiden välillä
- Projektit

③ RESURSSIT

- Työntekijöiden vaihtuvuus
- Asiakasprosessit ajallisesti rajattuja
- Puutteita palveluissa, joille olisi tarve; esim. jatkuvat palvelut
- Asiakkaiden ohjautuminen väärään paikkaan

PALVELU JÄRJESTELMÄ JA OHJAUS

KULTTUURIEROT

KOKEMMETUN PALVELUN PUUTE

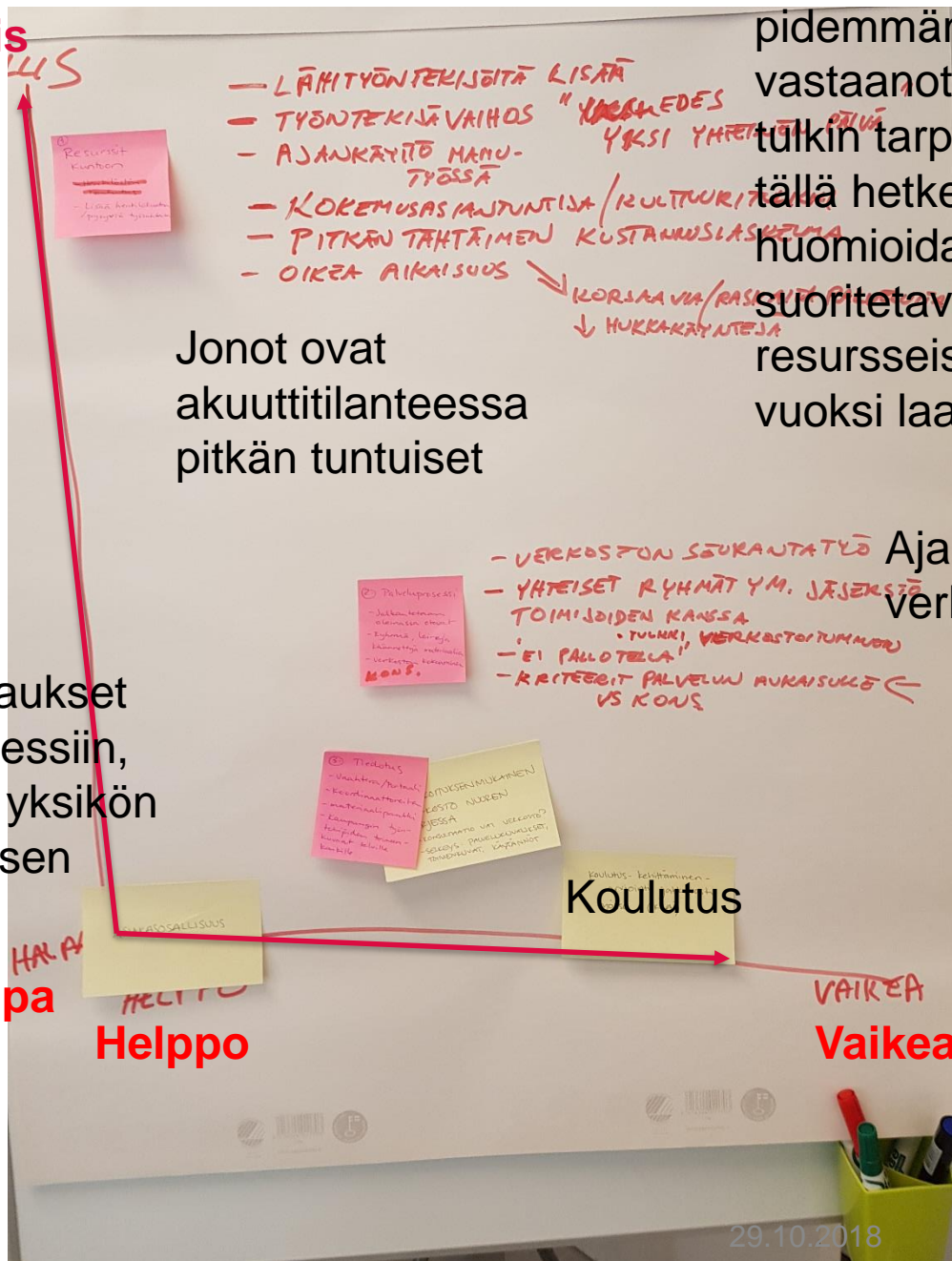
Keskusteluissa esiin nousutta

- Maahanmuuttaja palveluissa tavataan koko perhe; Perheen lapset ja nuoret eivät kuulu erikseen/ yksilöinä sosiaalihuoltolain palveluihin – oman haastattelun tarve lapsille / nuorille ?
- Nuori ei tunnista hoidon tarvetta; ei motivoitu, tai pelkää esim. leimautumista - tarvetta motivointityöskentelylle ja kannattelulle (järjestötyön mahdollisuudet ?)
- Tiedon kulussa ongelmia asiakkaan siirtyessä palvelusta toiseen – asiakas ei aina pysty itse heikolla suomenkielentaidolla varmistamaan tiedon siirtymistä.
  - Yhteisiin ensitapaamisiin (saattaen vaihto) ei löydy aikaa tai yhteistä aikaa on vaikea löytää
- Kulttuuristen erityispiirteiden huomioiminen / osaaminen viranomaispalveluissa on paikoittain riittämätöntä
- Koululääkärin palveluja ei ole kohdennettu erityisesti niille kouluille, joissa on paljon ulkomaalaistaustaisia oppilaita.
- Erikoissairaanhoidon palvelut tuntuvat toimimattomilta

ESPOO
ESBO

Kallis

Jonot ovat akuuttitilanteessa pitkän tuntuiset

Mamu asiakas vaatii pidemmän vastaanottoajan mm. tulkin tarpeen vuoksi – tällä hetkellä tätä ei huomioida suoritetavoitteissa / resursseissa, jonka vuoksi laatu kärsii.

Ajan puute syö verkostoitumista

Suorite myös konsultaatiosta, vaikka asiakkaalle ei avata palvelua

Vaahteraan: palvelukuvaukset selkiytettyyn palveluprosessiin, materiaalipankki, kunkin yksikön menetelmällinen osaamisen listaus

Halpa

Helppo

Koulutus

Vaikea

Vaikea

Mitä voimme tehdä näille asioille?

- ❖ Maahanmuuttajataustainen asiakas vaatii pidemmän vastaanottoajan mm. tulkin tarpeen vuoksi – tällä hetkellä tätä ei huomioida kaikkien toimintojen suoritettavuudessa ja sen myötä henkilöstöressurssissa ➡ Työn laatu kärsii.
- ❖ Espoo-tarinan mukaan kaupungin työllisyystavoitteiden toimenpiteissä kiinnitetään erityistä huomiota maahanmuuttajien työllisyyden kasvuun ➡ Sosiaali- ja terveystaloudissa on monikulttuuristen kulttuuritulkkien / kulttuuriohjaajien tarve (sivistystoimessa ovat jo käytössä 😊) kulttuurisensitiivisyyden ja työn tehokkuuden ja laadun lisäämiseksi.